

03/12/2025

VIII Международен симпозиум на православните догматисти на тема „Никейското вероопределение като урок на вярата“

Осмият международен симпозиум на Международната Асоциация на православните богослови догматисти (IAODT), озаглавена „Никейското вероопределение като урок на вярата“ (The Creed as a Lesson of Faith), се проведе в Корфу в периода 25 - 27 ноември 2025 г. Симпозиумът бе организиран под егидата на Негово Високопреосвещенство Нектарий, митрополит на Корфу, Паксос и Диапонтия, както и в сътрудничество с Ватопедския светогорски манастир, Атон.

Асоциацията обединява православни богослови, преподаватели по догматика - митрополити, епископи, свещеници, дякони, миряни - от Европа, Америка и

Близкия изток. Досега Асоциацията се е събирала в Арад, Румъния (2007, 2009), Солун (2011), София (2013 г.), манастира Карайман в Румъния (2016 г.), Баламанд, Ливан (2018), Паралимни, Кипър (2024).

Актуалната тема на Симпозиума тази година е посветена на 1700-годишнината от Първия вселенски събор през 325 г. Догматичното вероопределение на Събора в Никея задава темелите на триадологията и христологията, които – както учат отците – могат да бъдат разкрити при издигането на ума към божествената Истина само чрез приемане на божественото Откровение под ръководството на Светия Дух в светата Църква.

Писанията на свети Атанасий разкриват дълбоката връзка между керигма и омология – проповедта на спасението и изповедта на истинната вяра – която отразява неотделимостта на вярата и учението от благодатния живот на Църквата. Ето защо Никейското верую не е само абстрактна декларация на вярата, но израз на живата апостолска традиция на древната Църква, която по-късно е задълбочена от богословието на отците Кападокийци, потвърждаващи Никейското „единосъщие“ („омоусиос“) в съгласие със Свето-Троичния начин на божествено съществуване. Никейската вероизповед провъзгласява истинската божественост на Исуса Христа, постулирана още в пред-Никейските кръщелни символи, и обединява древните изповедания в единен Символ, който изковава критериите на православното богословие и богопознание, определяйки идентичността и единството на Църквата дори до днес.

Никейската вероизповед на Истината – потвърдена от отците Кападокийци, останалите Вселенски събори и съвременните светии богослови – е предизвикателство в днешната епоха на „пост-истина“ и „пост-християнство“. Предизвикателство пред всяко поколение остава екзистенциалното съединение на вярата и живота, на просветеното благочестие с преобразяващото познание на Въплътения Син и Слово Божие, в Когото имаме надежда за безсмъртна вечност.

ПРОГРАМА НА СИМПОЗИУМА

Симпозиумът беше открит на 25 ноември (вторник) с молитва в Духовния епархийски център на Корфу. Същата сутрин по-рано пристигналите участници имаха радостта да участват в божествената Литургия в храма „Св. Спиридон“, предстоявана от Негово Преосвещенство Кирил (Катарелос), митрополит на Крини и Екзарх на Йония, член на Асоциацията.

Приветствени слова при откриването бяха отправени от Негово Високопреосвещенство Митрополит Нектарий, Негово Високопреподобие Ефрем, игумен на Ватопедския манастир (чрез представител), както и о. Порфирий Георги – председател на Асоциацията.

В своето приветствено слово Негово Високопреосвещенство митрополит Нектарий подчерта, че Символът на вярата е фундаментално и точно изложение на православната истина за Светата Троица. Той изтъкна, че догматическото богословие предава живия опит на нетварната благодат в Църквата, който често се разбира погрешно в съвременната епоха. Той отбеляза, че вярата не е субективно мнение, а участие в истината, изповядвана в Светия Дух, а светите отци са формулирали учението чрез молитвен и аскетичен опит. Той изрази надеждата, че симпозиумът ще задълбочи разбирането на Символа на вярата и ще помогне да го съхраним като жив пътеводител за християнския живот.

Благословието на игумен Ефрем от Ватопедския манастир беше предадено чрез отец Геннадий от ватопедското братство. В посланието си той подчерта, че Първият вселенски събор в Никея е определил същността на православната вяра и е утвърдил Христос като истински Бог и истински Човек, единосъщен с Отца. Решенията му остават жива основа на идентичността на Църквата, а не историческа реликва. Никейската вяра се живее и потвърждава в духовния живот на Църквата, където богословието се превръща в молитва и практика. В този дух той изрази пожелание застъпничеството на св. Спиридон, ключова фигура на Събора – да просвети всички участници в Симпозиума, така че работата му да обнови стремежа за познание на православната традиция и истина.

Отец проф. Порфирий Георги – председател на IAODT, припомни, че светият Никейски събор установява единството на Църквата върху единството на вярата. Той също така съответства на основните критерии на православното богословие, т.е. вярата в Пресветата Троица, вярата в божествената природа на Божия Син, истинското значение на Въплъщението на Вечния Логос, разграничението между тварното и нетварното, величието и значимостта на

изкупителното дело на Христос, Дара на Светия Дух, кръщелната основа на светотайнственото битие на Църквата, единството, католичността, светостта и апостоличността на Църквата, надеждата за възкресението на мъртвите и хоризонта на истинския живот в Бога в бъдещия век. Той също така подчерта, че Никейската вяра ориентира нашия живот и му придава истинското значение и цел.

След това Симпозиумът продължи по следната програма:

В Сесия I – Богословието на Символа на вярата от Първия вселенски събор – модерирана от о. проф. Порфирий Георги, бяха представени следните доклади:

Негово Преосвещенство проф. Кирил Катерелос, Атински университет
Раждането на Сина от същността на Отца и св. Атанасий Велики (The Birth of the Son from the Essence of the Father and Athanasius the Great)

Проф. Георги Марцелос, Университет в Пафос
Догматичното дело на Първия вселенски събор и неговото всеобщо приемане и значение за Църквата (The Dogmatic Work of the First Ecumenical Council and Its Universal Ecclesiastical Reception and Significance)

Негово Високоблагочестие проф. Щефан Букиу, Университет в Букурещ
Размисли върху Веруюто на Църквата в богословието на светия свещеноизповедник Думитру Стънилоае (Réflexions sur le Credo de l'Église dans la théologie du Saint prêtre confesseur Dumitru Stăniloae)

В Сесия II – Св. Атанасий и формулирането на догмата – модерирана от проф. Марина Коловопулу, бяха представени докладите:

Негово Преосвещенство проф. Иринеу Ион Попа, Университет в Крайова
Керигма и хомология в писанията на свети Атанасий (Kerygma and Homologia in the Writings of Saint Athanasius)

Проф. Николаос Ксионис, Атински университет
Доктрината за Словото Божие в арианството и в богословието на свети Атанасий Велики (The Doctrine of the Word of God in Arianism and in the Theology of St. Athanasius the Great)

Проф. Георгиос Панагопулос, Църковна академия в Атина и Antiochian House of Studies (Pittsburg)

Никейското „Омоусиос“ и Кападокийците: аспекти на съвременните

изследвания (The “Homoousios” of Nicaea and the Cappadocians: Aspects of the Modern Research)

В сряда, 26 ноември, участниците в симпозиума посетиха светата обител Палеокастрица, където бяха посрещнати от игумена и бяха информирани за нейното историческо и религиозно значение за живота на християните в Корфу. След това бе организирано посещение на светата обител Преображение Господне, където участниците бяха любезно посрещнати от игуменния Ефимия и сестринството на манастира. Следобед сесиите продължиха.

В Сесия III – Символът на вярата и неговото вселенско приемане – модерирана от о. проф. Щефан Букиу, бяха представени докладите:

Негово Всеблагоевество гл. ас. Михай Бурлаку, Университет в Букурещ
Вяра и изповед в догматичен план (Faith and Confession in a Dogmatic Approach)

Негово Всеблагоевество гл. ас. Аурел Михай, Университет в Букурещ
Пред-Никейските вероизповеди и догматичния авторитет на Първия вселенски събор в Църковното приемане на вероопределението (The Ante-Nicaean Confessions and the Dogmatic Authority of the First Ecumenical Council in the Ecclesial Reception of Faith)

Негово Високоблагоевество проф. Йоан Тулкан, Университет в Арад
Първият Вселенски събор: израз на изповедта на вярата и призив за запазване на нейното единство (The First Ecumenical Council: Expression of the Confession of Faith and a Call to Preserve Its Unity)

Сесия IV – Приемането и авторитетът на Никейското вероопределение – с модератор проф. Николаос Ксионис съдържаше следните доклади:

Д-р Теофилос Абадзидис, Академия за богословски проучвания във Волос
Приемането на Никейското вероопределение в контекста на отношенията между православие и имперската политика (The Acceptance of the Faith of Nicaea, in the Context of the Relations between Orthodoxy and Imperial Politics)

Доц. Елена Янакопулу, Атински университет
Изследване на Символа на вярата от гледна точка на каноничното право на Православната църква: Символът на вярата в каноничните и догматичните решения на Вселенските събори (Investigating the Creed in Canon Law of the Orthodox Church: The Creed in the Canonical and Dogmatic Decisions of the

Ecumenical Councils)

Негово Всеблагоевнейство доц. Илче Мицевски-Игнат, Скопски университет
Актуалността на вярата в Христовото богочовечество в контраст със
съвременното неоарианство (The Actuality of Faith in the Divine-Humanity of
Christ in Contrast with Contemporary Neo-Arianism)

В Сесия V – Символът на вярата, Въплъщението и богопознанието –
модерирана от о. проф. Николае Мошою, представиха:

Гл. ас. Йоанис Каминис, Софийски университет
Писмото за вярата на Евагрий Понтийски в светлината на Никеиската
традиция (Evagrius Ponticus' Letter on Faith in Light of the Nicaean Tradition)

Негово Всеблагоевнейство доц. Лучиан Зеновиу Бот, Университет в Крайова
Благочестието и Символът на вярата: път към познаването на Бога (Piety and
the Creed: A Pathway to Knowing God)

Д-р. Ахил Делопулос, пост-докторант, Атински университет
Подчертаване на единсъщията на ипостасите на Светата Троица чрез
употребата на образ и първообраз: онтологичният характер на естествените
образи според св. Атанасий и св. Василий (Stressing the Consubstantiality
between the Persons of the Holy Trinity through the Use of Image and Prototype:
The Ontological Character of Natural Images according to St. Athanasios and St.
Basil)

На 27 ноември (четвъртък) бяха проведени четири сесии.

В Сесия VI – Символът на вярата, Църквата и доксологията – с модератор
проф. Георгиос Панагопулос, представиха доклади:

Негово Всеблагоевнейство гл. ас. Сава Кокудев, Софийски университет
Иконологични аспекти на Никеиския символ на вярата в богословието на
Втория Никеийски събор (787) (Iconological Aspects of the Nicaean Creed in the
theology of the Second Council of Nicaea (787))

Негово Високопреподобие доц. Натанаел Неакшу, Университет в Яш
Вярвам в Една, Света, Съборна и Апостолска Църква: Прологомени за
съвременна патристична еклисиология (I Believe in One, Holy, Catholic and
Apostolic Church: Prolegomena for a Contemporary Patristic Ecclesiology)

Негово Всеблагоевнейство гл. ас. Филип Албу, Университет в Арад
Кръщелният катехизис и значението на Символа на вярата в подготовката за

тайнството на Кръщението с позоваване на св. Кирил Йерусалимски

В Сесия VII – Изповедта на вярата в съвременната епоха – модерирана от проф. Георги Марцелос, бяха представени следните доклади:

Д-р Пьотр Михайлов, Университет „Св. Тихон“ (Москва)

Онтология, епистемология и доксология в служба на съборното вероизповедание (Ontology, Epistemology and Doxology in the Service of the Conciliar Creed)

Негово Високоблагочестие проф. Николаос Лудовикос, Университет в Йоанина

Омоусион и съвременната антропология (Homoousion and Modern Anthropology)

Проф. Марина Коловопулу, Университет в Атина

„Омоусиос“ в ерата на пост-истината: Никеиското православие като позиция спрямо постмодерния плурализъм (The “Homoousios” in a Post-Truth Era: Nicaean Orthodoxy as a Position to Postmodern Pluralism)

В Сесия VIII – Символът на вярата, Въплъщението и постмодерността – модерирана от Негово Високопреподобие доц. Натанаел Неакшу, бяха представени докладите:

Негово Високоблагочестие проф. Николае Мошою, Университет в Сибиу

Въплъщението: предпоставка за пълното проявление на „безумната“ божествена любов на Светата Троица („erota manikon“) (Incarnation: The premise for the Full Manifestation of the Holy Trinity’s “Mania of Love” (“erota manikon”))

Негово Високопреподобие проф. Кристинел Иожа, Университет в Арад

Актуалността на богословското послание на Символа на вярата в постмодерността (The Relevance of the Theological Message of the Creed in Postmodernity)

Негово Всеблагочестие гл. ас. Сорин Вулкенеску, Университет в Крайова

Трансхуманистична безсмъртност чрез технологиите или възкресение в Христос? Диалог между футурологията и есхатологията (Transhumanist Immortality through Technology or Resurrection in Christ? A Dialogue between Futurology and Eschatology)

Сесия IX беше посветена на Общото редовно събрание на IAODT.

Материалът е подготвен от прот. Сава Кокудев.

Filip Albu

Georgios D. Pragopoulos (invitat)

Nikolaos Loudovikos (invitat)

Petr Mikheylov (invitat)

THE CREED *As a Lesson of Faith*

IAODT 8th Symposium

CORFU, GREECE
25 – 27 NOVEMBER 2025

bg-patriarshia.bg